

Notat

Af Carl Henrik Marcussen, seniorforsker, Center for Regional- og Turismeforskning, www.crt.dk. Indlæg i paneldiskussion på Folkemødet d. 17-07-2016 (ordstyrer: Steen Frandsen, S), til temaet:

Krydstogtturismens muligheder – på Bornholm

København er naturligvis Danmarks største krydstogthavn – og den eneste i Danmark, hvor passagerer starter og slutter deres krydstogt, altså en TURNAROUND-havn. Forbruget pr. krydstogtpassager pr. dag er væsentlig højere i en **TURNAROUND-havn** end i **mellem-havne** som Aarhus, Rønne og Skagen.

Rønne har sommetider været omtalt som **Danmarks næststørste krydstogthavn**, men den titel er vi nødt til at give til Aarhus Havn. Næsten hvert år fra 2002 til og med 2015 var der flere **krydstogtpassagerer** i Aarhus Havn end i Rønne Havn. Målt på antal anløb er Rønne dog nr. 2.

Selv blandt mellem-havne kan der være forskel i **krydstogtturisternes forbrug**. I et tv-indslag for nylig fra Aarhus Havn blev der nævnt et dagsforbrug på 700 kr., men i Rønne og på Bornholm bruger krydstogtturisterne ca. det halve: 360 kr.

Man kan godt sætte antallet af krydstogtgæster på en destination som Bornholm i forhold til de registrerede turistovernatninger. I 2012-2014, der var gode år, var der ca. 25.000 krydstogtpassagerer i Rønne Havn. Til sammenligning var der i 2015 knap **1,5 millioner registrerede turistovernatninger på Bornholm**. I 2012 svarede krydstogtgæsterne i Rønne Havn til **lige knap 2% af de registrerede turistovernatninger**, og det var den højeste andel nogensinde. I 2015 tog andelen et dyk til mellem 1% og 0,5%, så det går op og ned.

Hvis man tager en anden sekundær krydstogthavn, **Skagen, så investerede de 226 mio. kr.** i en havneudvidelse, som blandt andet kom krydstogtturismen til gode. De nye kajfaciliteter i Skagen blev taget i brug før 2015-sæsonen. Og skibe, som før lå på reden, kom derefter i havn. I Skagen var der **godt 8.000 krydstogtpassagerer i 2014, knap 24.000 i 2015** og forventet **knap 14.000 i 2016**. Der var ét stort skib, der kom 7 gange til Skagen i 2015, og det kom ikke igen i 2016. Så også i andre sekundære havne kan det gå op og ned – selv efter en havneudvidelse.

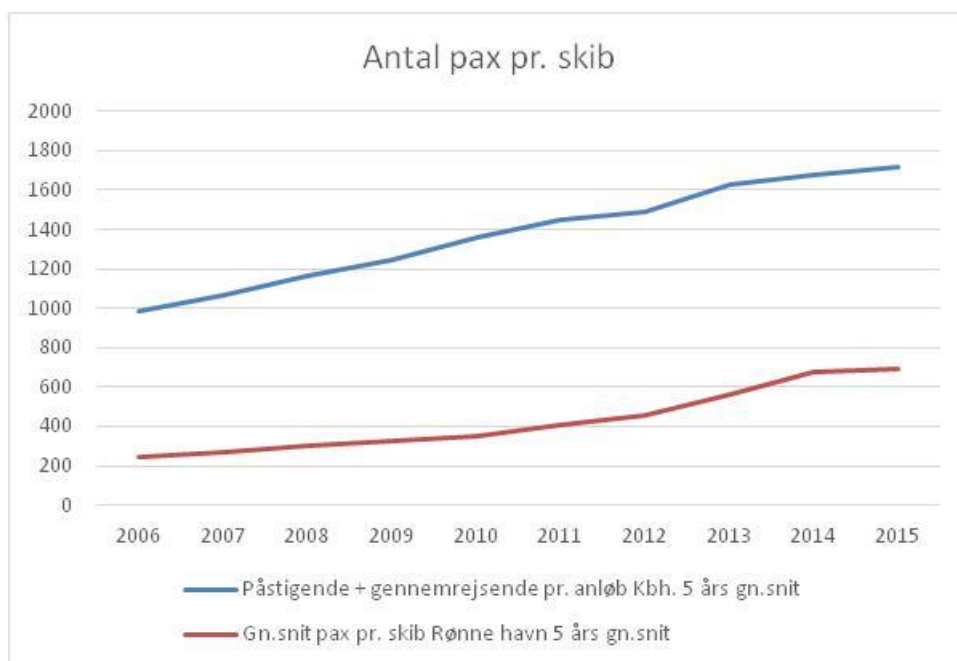
En **havneudvidelse alene af hensyn til krydstogtgæster vil sjældent kunne betale sig**. Hvis man bygger nye kajanlæg, skal det være, fordi de kan bruges til andre skibs-anløb også (til store fragtskibe til olie eller andet). På en ø som Bornholm er der højst plads til én havn med moderne kajfaciliteter til nutidens og fremtidens krydstogtskibe. Vi skal på Bornholm være meget glade, hvis Rønne Havn kan tage sig

råd til en betydelig udvidelse af kajfaciliteterne, som blandt andet kan komme **krydstogtturismen på hele Bornholm til gode.**

Arrangementet blev omtalt i *Bornholms Tidende*, mandag d. 20. juni 2016 side 16 (N. Ebdrup).

Bilag

Regneeksempler, krydstogtkaj(er), Bornholm.								
Scenarie	Pax p.a.	Pr. pax	Forbrug p.a.	Invest. mio.	Tilbagebetalings tid, år	Pax pr. ski	Anløb pr. år ved kaj (krav)	
R1	25.000	360	9.000.000	360	40	800	31	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	
R2	50.000	360	18.000.000	720	40	1000	50	
----->>								
A1	8.333	360	3.000.000	120	40	600	14	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	(6)	(7)	
<<-----								

Kilde: Center for Regional- og Turismeforskning (CRT) baseret på data fra Danmarks Statistik.

Krydstogtskibe på danske havne efter enhed, havn og tid

		2002	2005	2008	2011	2012	2013	2014	2015	
Anløb af krydstogtskibe	HAVNE I ALT	225	354	366	424	438	410	366	347	100%
	Københavns Havn	174	289	300	368	357	343	313	283	82%
	Rønne Havn	28	28	28	27	41	25	27	17	5%
	Aarhus Havn	15	20	21	17	18	13	11	11	3%
	Øvrige havne	8	17	17	12	22	29	15	36	10%
Påstigende terminalpassagerer, 1000	HAVNE I ALT	47	122	157	216	212	209	209	189	100%
	Københavns Havn	47	122	157	216	212	209	209	189	100%
	Rønne Havn									0%
	Aarhus Havn									0%
Afstigende terminalpassagerer, 1000	HAVNE I ALT	48	124	158	219	210	211	209	183	100%
	Københavns Havn	48	124	158	219	210	211	209	183	100%
	Rønne Havn									0%
	Aarhus Havn									0%
Gennemgående passagerer, 1000	HAVNE I ALT	126	228	294	438	403	562	385	397	100%
	Københavns Havn	102	181	245	381	318	479	319	323	81%
	Rønne Havn	7	8	10	15	25	22	25	8	2%
	Aarhus Havn	15	30	26	39	38	34	25	29	7%
	Øvrige havne	2	8	14	3	22	27	16	37	9%
Håndterede passagerer, 1000	HAVNE I ALT	221	474	609	873	825	982	803	769	100%
	Københavns Havn	197	427	560	816	740	899	737	695	90%
	Rønne Havn	7	8	10	15	25	22	25	8	1,0%
	Aarhus Havn	15	30	26	39	38	34	25	29	4%
	Øvrige havne	2	8	14	3	22	27	16	37	5%
Rønne Havn	Anløb af krydstogtskibe	28	28	28	27	41	25	27	17	27
	Gennemgående passagerer, 1000	7	8	10	15	25	22	25	8	19
	Gn.snit på pr. skib	250	286	357	556	610	880	926	471	693
Københavns Havn	Anløb	174	289	300	368	357	343	313	283	333
	Påstigende + gennemrejsende, 1000	149	303	402	597	530	688	528	512	571
Københavns Havn	Gn.snit på pr. skib	856	1048	1340	1622	1485	2006	1687	1809	1716
	Kbh. ift. Rønne pr. skib	3,4	3,7	3,8	2,9	2,4	2,3	1,8	3,8	2,5
		2002	2005	2008	2011	2012	2013	2014	2015	
	Påstigende + gennemrejsende pr. anløb Kbh.	856	1048	1340	1622	1485	2006	1687	1809	
	Gn.snit pax pr. skib Rønne havn	250	286	357	556	610	880	926	471	
			2005	2008	2011	2012	2013	2014	2015	
			940	1160	1448	1494	1627	1681	1722	
			238	304	407	455	560	678	688	
			3,9	3,8	3,6	3,3	2,9	2,5	2,5	
	Registrerede overnatninger, Bornholm	1564090	1398195	1411847	1292837	1275764	1327216	1414447	1479089	
		0,45%	0,57%	0,71%	1,16%	1,96%	1,66%	1,77%	0,54%	

Kilde: Baseret på data fra Danmarks Statistik suppleret med opstillinger og beregninger foretaget af Center for Regional- og Turismeforskning (CRT).